

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XXIII

4/2025

Dedina roka 2019

december

Štvrťročník

Na Vianoce je všetko krásne,
v srdciach ľudí zastal čas,
vianočná sviečka nevyhasne,
kým bude **L Á S K A** v každom z nás.

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Naše Ondrejovské hody sú každoročne predzvesťou blížiaceho sa konca kalendárneho roka, bilancovania, ale aj prípravy rozpočtu a aktivít do prichádzajúceho.

Som na vás hrdý

Drvivá väčšina tých, ktorí sa hodov zúčastnili, budú so mnou súhlasiť, že boli príjemné a niesli sa v priateľskej atmosfére stretnutí, ochutnávania tradičných zabíjačkových špecialít, výborného gulášu našich poľovníkov, ako aj všakovakých dobrôt od občanov. Po peknej hodovej omši prišiel silný kultúrny a emočný zážitok z vystúpenia detí Podžiarančeka a nášho Podžiaranu, po ktorom som ešte viac hrdý na to, že som Papradňan a žijem v obci plnej dobrosrdečných, pohostinných a pokorných ľudí.

Poplatky držíme na uzde

Prognózy z dôvodu konsolidačných opatrení na budúci rok nie sú optimistické a počítame s nižšími podielovými daňami ako minulý rok, ale vzhľadom k doterajšiemu dobrému hospodáreniu nemusíme ešte pristúpiť k zvyšovaniu daní za nehnuteľnosti a aj poplatok za smeti sa nám podarí udržať v tej sume ako tento rok, a to aj vďaka vášmu zodpovednému prístupu k separovaniu odpadu. Do budúca sa treba pripraviť, že dane za nehnuteľnosti sa budú značne zvyšovať, nakoľko vláda uberá z dotácií a tlačí obce do toho, aby si to kompenzovali na výbere daní. Na druhej strane by to možno pomohlo pri udržiavaní týchto nehnuteľností. Hrabeme sa za pozemkami, no horšie je to už s ich udržiavaním ako kosením či výrubom náletových drevín.

Opravy v domove

Kus peknej a poctivej roboty urobili bratia Jánošíkovci z JAAS Slovakia na domove dôchodcov. Konečne sa nám podarilo odstrániť sklobetónovú stenu na priečelí a nahradiť ju murovanou aj so zateplením a pre-

Vianoce - sviatky pokoja

Rok sa s rokom stretá a my si hovoríme, ako to zasa rýchlo prešlo. Zdá sa nám, že dni bežia stále rýchlejšie a rýchlejšie. A práve adventné a vianočné obdobie akoby nám ponúkalo možnosť spomaliť, nenaháňať sa za vecami, ktoré nie sú podstatné. Ako môžeme spomaliť a žiť prítomný okamih? Vychutnajme si prechádzku v zimnej prírode, potešme sa z dobrej knihy, stretnime sa s priateľmi, porozjímajme v tichu kostola a uvedomme si, čo je v živote dôležité.

Želáme vám, aby Vianoce boli pre vás tým časom, ktorý máte darovaný pre seba a svojich blízkych. V novom roku 2026 vám prajeme veľa zdravia a pokoja.

Redakcia

svetlením oknami s izolačným trojsklom. Rekonštrukcia prinesie výraznú úsporu tepla. Do konca roka by sa mala podať výmena starého výťahu za nový, ktorý dokáže prepraviť aj ležiaceho klienta. Na tento výťah sa nám podarilo získať dotáciu 10 000 € z Ministerstva práce, čo nie je veľa pri sume takmer 50 000 €, ale každé euro mimo rozpočtu poteší.

Kompostery slúžia

Peripetie s administráciou eurofondov pri kompostéroch a pri rekonštrukcii hornej škôlky máme za sebou. Projekty sú ukončené a investície zostávajú v obci. Pri kompostéroch bola veľkosť nastavená podľa zatravnenej plochy pri rodinných domoch, no podaktorí spoluobčania nebrali pri preberaní ohľad na funkčnosť či nejakú oficiálnu podmienku a vety „ja chcem ten väčší, lebo bol drahší“, „ja chcem ten väčší,

lebo henten dostal veľký“, ako aj evidentné klamstvá o veľkosti trávnej plochy nás pri odovzdávaní celkom prekvapili. Našťastie, nebolo ich veľa.

Škôlka bude pre všetkých

Z nevyužitej budovy hornej škôlky sa po rekonštrukcii stala moderná, zateplená budova s vlastnou fotovoltaiou, ktorá prvoradne zásobuje energiou budovu a až pri zvyšovaní odbere sa prepája do distribučnej siete. Celé dolné poschodie by sme chceli po vybavení nábytkom využívať pre občanov na rodinné oslavy a podobné akcie. Na horné poschodie presťahujeme knižnicu. Budova je bezbariérová a na horné poschodie je možné dostať sa plošinou pre imobilných. Uvoľnené priestory v kultúrnom dome budú ponúknuté do prenájmu. Do

Pokračovanie na str. 2

Pokračovanie zo str. 1

konca roka sa snažíme upraviť aj okolie s prístupovými cestami a parkoviskom, aby sa budova mohla čím skôr využívať.

Pekný vstup do areálu ihriska

Vďaka obetavému prístupu chlapov pohybujúcich sa okolo futbalu sa podarila aj rekonštrukcia vstupnej budovy v areáli ihriska TJ a bude mať tiež multifunkčné využitie. Do rozpočtu 2026 sme vyčlenili v rámci možnosti prostriedky na základné interiérové vybavenie, aby mohol byť objekt čím skôr využívaný. Je vzácnosťou v dnešnej dobe nájsť ľudí, ktorí bez nároku na odmenu a na úkor svojho voľného času dokážu urobiť kus peknej roboty pre nás všetkých a je to taký dobrý pocit, keď v Paprad-

ne takýchto ľudí stále máme. Patrí im veľká vďaka.

Ďakujem a verím vám

Poďakovať by som chcel aj dôchodcom, ktorí pravidelne pomáhajú pri kosení cintorína či upratovaní verejných priestranstiev, ako aj všetkým dobrovoľným zložkám, ktoré vedú priložiť ruku k dielu, keď to je potrebné. Toto poďakovanie patrí aj tým, ktorí darujú potraviny či tovar bežnej spotreby. Všetky tieto veci na úrade pobalíme a do Vianoc doručíme, aby potešili tých, ktorí to potrebujú.

Prajem vám požehnané Vianoce strávené v kruhu rodiny a ľudí, ktorí sú vám blízki, ako aj oddych od pracovných povinností k načerpaniu nových síl na úspešné vykročenie do nového roka 2026.

Ing. Roman Španihel

Múzy nás spájajú

Múzy nás spájajú je názov podujatia, počas ktorého sú oceňované významné osobnosti a kolektívy, ktoré pôsobia v oblasti kultúry a udržiavania a šírenia tradícií. 21. novembra si v Kúpeľoch Nimnica prevzali ocenenia z rúk predsedu TSK Jaroslava Bašku Marta Hrebičiková a Patrik Kaprálik za interpretáciu a zachovávanie tradičných piesní, zvykov a šírenie kultúrneho dedičstva Papradna pri príležitosti životného jubilea a Obec Papradno za dlhodobé udržiavanie ľudových tradícií a propagáciu ľudovej kultúry oblasti Javorníkov pri príležitosti 500. výročia 1. písomnej zmienky o obci Papradno.

Knižnica v Papradne

ďakuje vedeniu obce za poskytnutie dotácie 200 € na zakúpenie nových titulov kníh. Ďakujeme aj všetkým darcom za množstvo kníh, ktoré ste nám darovali i tento rok. Sme radi, že knihy neskončili v zbere papiera, ale v policiach našej knižnice a takto ste dali knihám novú šancu potešiť iných čitateľov.

Knižnica bude v roku 2026 presťahovaná do nových prerobených priestorov bývalej MŠ. Presný termín zatiaľ nie je známy, dokončuje sa úprava okolia budovy a prístupu do nej. Už teraz sa tešíme na stretnutia s vami v nových, krásnych priestoroch našej obecnej knižnice.

Mgr. Dominika Piačková

Matričné okienko

* Víťame vás

Matej Mikudík
Karol Háronik
Sebastián Eldes
Matej Hároník
Tamara Bystrianska

Zomreli

Jozef Jánošík (1961)	6.10.
Anton Kompaník (1949)	28.10.
Kamila Kňazková (1938)	28.11.
Pavol Holienčik (1963)	2.12.

Zlaté svadby

16.10.

Milan Bašo
a Mária Majčiniková

6. 11.

Anton Belušik
a Jozefína Kapráliková

Budova domova dôchodcov zmenila svoju tvár

Budova CSS Obce Papradno koncom roka výrazne zmenila svoju tvár. Výmena sklobetónu na schodišti nielenže zlepšila jej estetickú stránku, ale už pri prvých mrazoch ukázala lepšie tepelnoizolačné vlastnosti a zároveň sa ňou realizovali uložené opatrenia v oblasti ochrany pred požiarimi. Investícia, ktorá bola hrazená z rozpočtu obce, prinesie úsporu energií a lepšie podmienky pre prijímateľov sociálnej služby – našich starých.

Trenčiansky samosprávny kraj už piaty raz oceňoval sociálnych a zdravotníckych pracovníkov. Takmer každý rok zasiela nominácie aj obec Papradno. 1. decembra si zaslúženú cenu prevzala sociálna pracovníčka CSS Obce Papradno Mgr. Silvia Minarčinová. Srdečne gratulujeme a želáme všetko dobré a veľa elánu do práce so starými.

V našej obci

BOLO

12. októbra

usporiadali zamestnanci M-Baru Papradno a ich priatelia v kultúrnom dome a jeho okolí **2. ročník PIVNÉHO FESTIVALU** (po období covidu). Viac na str. 12.

19. októbra

patrilo nedeľné popoludnie našim skôr narodeným občanom. Žiaci ZŠ s MŠ v Papradne, Podžiaranček i FSK Podžiaran potešili seniorov pri príležitosti **Mesiaca úcty k starším** pekným kultúrnym programom. Po jeho skončení čakalo seniorov malé občerstvenie.

V estrádnej sále sa v tomto čase konala **výstava ovocia a zeleniny**, na ktorej sa naši záhradkári pochválili úrodou doposťovanou vo svojich záhradkách. Žiaci ZŠ s MŠ sa na výstave prezentovali vlastnými výrobkami z plodov Zeme.

29. novembra

na papradnianskych **Ondrejovských hodoch** sme sa zúčastnili na zabíjačke pred kultúrnym domom. Zabíjačkové menu, výbornú kapustnicu, super guláš od poľovníkov, zemiakové placky, cesnakové posúchy a iné dobroty sme chutnali doobeda v predajných stánkoch. Viac na str. 6 a 7.

Súčasťou Ondrejovských hodov bola vo vestibule základnej školy **výstava dobových a súčasných fotografií Vjem já domeček**.

5. decembra

sme s deťmi v KD oslávili **príchod Mikuláša** do obce spojený s **rozsvietením vianočného stromčeka**. V estrádnej sále KD rozdával Mikuláš aj s pomocníkmi sladkosti všetkým deťom. Pre deti boli pripravené zaujímavé súťaže.

V tento deň bola v budove školy pre veľký záujem opäť sprístupnená regionálna Izba tradícií.

6. decembra

Mikulášska zabíjačka na Kolibe Papradno mala opäť veľký úspech. Od 11. hodiny sme si pochutnali na zabíjačkovom tanieri plnom domácich mäsových výrobkov, výbornej zabíjačkovej kapustnici alebo sa zohriali vianočným punčom. Zabíjačkové výrobky aj mäsko sme si mohli zakúpiť a potom doma naplniť

mrazničky či chladničky. Poobede sa objavil Mikuláš s pomocníkmi a nadšené deti odmenil sladkosťami. Dospelí aj deti sa výborne bavili a o hudobnú zábavu sa postarali Papradňanskí heligonkári. Všetci sme odchádzali spokojní z príjemne prežitého sobotňajšieho dňa.

BUDE

26. decembra

Farský úrad Papradno a FSK Podžiaran vás pozývajú do Kostola sv. Ondreja na **vianočný koncert Od Betléma ědalaľko**. Koncert sa začne o 11. hodine.

27. decembra

sa uskutoční v telocvični ZŠ s MŠ Papradno stolnotenisový turnaj **Memoriál Juraja Palka**. Od 12. h začnú súťažiť deti do 15 rokov a od 15. hodiny dospelí. Príďte povzbudiť našich súťažiacich.

31. decembra

sa o 23. hodine stretneme pri obecnom úrade a amfiteátri na **spoločnom ukončení starého roka a uvítaní nového**. Športoví nadšenci sa môžu tento deň zúčastniť tradičného **výstupu na Bukovinu**, ktorý organizujú turisti z Brvnišťa.

1. januára 2026

vás na pravé poludnie pozýva Dobrovoľný hasičský zbor Papradno na **novoročné kúpanie sa ľadových medveďov** v rieke Papradnianke na Košiaroch pri Stavnici.

1. januára 2026

nadšenci zimnej turistiky sú pozvaní na **Česko – Slovenské novoročné gulášové stretnutie**, ktoré poriada BISTRO VINTROVKA pod Malým Javorníkom od 12. hodiny. Guláš majstrom bude opäť Janko Bareník. Tešíme sa na vás.

24. januára

pozýva starosta obce a poslanci OZ na **16. obecný ples** do KD Papradno.

31. januára

ZRŠ a vedenie ZŠ s MŠ Papradno pozývajú rodičov a priateľov školy na **45. rodičovský ples** do estrádnej sály KD Papradno. V programe vystúpia žiaci ZŠ a Podžiaranček.

8. februára

do kinosály kultúrneho domu prídu divadelníci so Stupného s predstavením hry **Mastný hrniec**.

14. februára

budeme **fašiangovať**. Od 13. hodiny pôjde so spevom **sprievod masiek** od zdravotného strediska smerom k amfiteátru za obecným úradom, kde bude disco zábava a občerstvenie. Večer vás pozývame na tanečnú zábavu do KD.

17. februára

o 18. hodine pozýva FSK Podžiaran občanov k amfiteátru na **pochovávanie basy**.

5. – 7. marca

sa uskutoční v KD Papradno **BURZA oblečenia – Posuň to ďalej**.

8. marca

bude slávnostný koncert žiakov v kinosále KD venovaný **Medzinárodnému dňu žien**.

29. marca

na **Kvetnú nedeľu** bude v priestoroch amfiteátra stánkový predaj medovníkov a remeselníckych výrobkov. Počas dňa budú skupinky dievčat z DFSK Podžiaranček **Chodzic po máji**.

4. – 6. apríla

pozýva majiteľka a zamestnanci Koliby Papradno na ochutnávku **jahňacích špecialít**.

5. apríla

na Veľkonočnú nedeľu poriadajú turisti Papradna **Výstup na Holý vršok**.

18. – 19. apríla

v estrádnej sále KD bude **výstava poľovníckych trofejí**, ktorú poriada PZ Javorník Papradno.

26. apríla

vás obec Papradno pozýva na tradičné **Stretnutie heligonkárov** do kultúrneho domu i amfiteátra v Papradne.

Mesiac úcty k starším svojim programom obohatili škôlkari.

Mikuláš zavítal aj k členom Podžiaranu.

Výstava ovocia a zeleniny.

Milí farníci!

Čas beží. Začal sa štvrtý týždeň adventu, ktorý priniesol mnoho dobrých vecí, krásnych a obohacujúcich momentov.

Áno, už v týchto dňoch sa deje niečo *veľké a vianočné*... Môžeme sa navzájom navštíviť, stretnúť sa a byť spolu. Môžeme si dať spolu kávu, ozdobiť doma stromček či upiecť spolu koláče a niekoho nimi ponúknuť. Človek popritom rozmýšľa, čo by bolo ešte potrebné stihnúť do konca roka a na čo nezabudnúť. Pozeráme sa na naše časové možnosti a hľadáme východisko z časového stresu. Vyhodnocujeme, čo z toho už, žiaľ, nepôjde a bez čoho sa nakoniec budeme musieť zaobiť, možno podobne ako pred rokom či dvomi... Napriek tomu, že sme možno nestihli všetko tak, ako sme si predstavovali, tohtoročné Vianoce môžu byť pre nás veľkým obohatením.

Vianoce prinášajú nádej

na obnovenie toho, čo bolo spustené, a nádej na nájdenie toho, čo bolo stratené, čo sme stratili v sebe samých. Advent a Vianoce sú aj o Márii, Ježišovej Matke, ktorá možno ešte v čase, keď Ježiša len nosila vo svojom lone, ani poriadne netušila, čo všetko sa skrýva v jej vnútri – v živote, ktorý nosí. Netušila, čo všetko pre druhých vykoná jej Syn a ako jeho život zmení a naplní životy mnohým.

Myslím, že je tu veľká paralela s nami všetkými. V živote každého jedného z nás je ukrytý veľký potenciál. náš život skrýva veľké dary, ktoré môžu znamenať veľa pre tento svet. Aj uprostred nachádzajúcich Vianoc môžeme byť niekomu priateľom namiesto toho, aby sme mu boli sudcom alebo nepriateľom. Môžeme mu byť niekým blízkym namiesto toho, aby sme ho opustili...

Aký dar v sebe skrývame?

Aké schopnosti? To všetko je v nás. V našom vnútri nachádzame často aj riešenia na naše osobné situácie, výzvy a problémy, s ktorými zápasíme. Možno práve to je tá najväčšia výzva: Nájsť seba samých. Jedine vtedy, keď vieme, kto sme a čo v sebe nosíme, vieme ponúknuť svetu to pravé orechové.

Pred časom ma oslovil jeden príbeh o drozdovi. Drozd raz sedel na baze a jedol z nej bobuľky. Keď sa nasýtil, odletel na blízky

múr a medzi jeho kamenie utrásil zo zobáka semenko. Po 25 rokoch z puknutej betónovej plochy vyrastala baza. Jej koreňky roztrhli murivo a prasklina sa po čase rozťahovala až na šírku jedného kroku.

Aj my máme v sebe určitý dar, ktorý nám môže pripadať ako úplná samozrejmosť alebo ako niečo, o čom ešte ani nevieme. A tento dar v nás môže byť veľkou silou, ktorá zvládne zdolať aj to, o čom sme si mysleli, že sa s tým nedá pohnúť. Dokáže vyriešiť aj to, čo sa zdá ako nepriechodný betónový múr. Sme schopní veľkých vecí. Vieme, čo máme v sebe? Čo všetko sa z toho môže zrodiť? A čo chceme, aby sa zrodilo?

V nastávajúcom vianočnom čase pôjdete možno ako rodina spolu na prechádzku a mnohí z vás budú mať príležitosť vidieť miestny betlehem ako takú typickú vianočnú výzdobu. Scéna narodenia malého Dieťaťa Ježiša môže byť pre nás akosi krásnou idylkou. V skutočnosti to, čo zobrazuje, je nepríjemný výsledok ťažkej cesty, ľudského odmietnutia a nakoniec nedostatočných podmienok na život. Tam, uprostred tohto nedostatku a okolitých problémov, sa zrodilo niečo hodnotné, niečo božské. Každý jeden z nás sme sa narodili do rodín, v ktorých možno neboli počas nášho rastu a dospievania ideálne podmienky. Možno tam chýbali rôzne veci, niekomu možno nejaká vec či nejaké možnosti a inému väčšie bezpečie, prítomnosť a láska rodičov.

Istým spôsobom sa každý z nás narodil do podmienok, ktoré neboli ideálne. Mnohí zakúsili zlé vzťahy rodičov. Mnohé z týchto náročných podmienok v nás vytvorili akýsi múr, ktorý je nám bariérou a ťažko sa prekonáva.

Verím, že Malé Dieťa,

ktorého narodenie si na Vianoce pripomíname, prišlo práve preto, aby ako to semiačko začalo hýbať múrmi v našom vnútri, ktorými sa nám zatarasila naša životná cesta. Dieťa Ježiš prichádza, aby nám prinavrátilo dávno stratené. Prichádza obnoviť to, v čo sme už ani nedúfali. Boh nám prichádza na pomoc, aby nám skrze svojho Syna pomohol znovu odkryť našu identitu a pomohol nám nájsť seba samých. Nájsť identitu syna, identitu

Rok 2025 sa pre eRko v Papradne niesol v duchu motta jubilejného roku „Pútnici nádeje.“ eRkári sa rozhodli prijať výzvu dnes už zosnulého pápeža Františka stať sa aspoň symbolickými pútnikmi a prinášať nádej ľuďom vo svojom okolí. Počas tohto roka sa nám podarilo navštíviť všetkých 5 jubilejných chrámov v Žilinskej diecéze. Zároveň sme si pri prekročení prahu jubilejných brán pripomenuli slová Ježiša z Evanjelia podľa Jána: „*Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu*“. Pri každej púti sa pútnik musí hýbať, no pri pohybe nemení len miesto, ale zároveň premieňa aj sám seba a spoznáva ľudí, ktorých na tejto ceste stretáva alebo ktorí ho sprevádzajú.

Na každom mieste sme sa stretli s vrúcnyim prijatím. V Kostole sv. Martina v Martine dokonca aj s papradňanským nárečím od miestneho pána kaplána, ktorý slúžil svätú omšu, čo veľmi potešilo deti a aj nás dospelých. V rámci Misijnej púte detí sme sa zúčastnili pred Bazilikou Narodenia Panny Márie v Rajeckej Lesnej svätej omše, ktorú celebraval biskup Žilinskej diecézy Tomáš Galis. Bolo tam s nami viac ako 1 000 detí. V Žiline sme čas pred svätou omšou v Katedrále Najsvätejšej Trojice využili na návštevu biskupského úradu, kde sa práve konala výstava Nenápadní hrdinovia (Vladimír Jukl a Silvester Krčméry). Deti tak okrem iného mohli spoznať životné osudy ľudí, ktorí stáli pri zrode eRka na Slovensku a ktorí pre svoju vieru museli znášať tresty vtedajšieho režimu. V Ošadnici sme spevom a hrou doprevádzali detskú svätú omšu v Kostole Sedembolestnej Panny Márie. Aj tu sme mali možnosť stretnúť veľmi vlúdnych miestnych obyvateľov. Cestou domov sme sa zastavili vo Vysokej nad Kysucou, kde má tamojší pán farár nádhernú Biblickú záhradu, ktorou nás previedol aj s odborným výkladom. Pestuje v nej mnoho stromov, kríkov a kvetov, ktoré sa spomínajú v Starom i v Novom zákone, a veľa vzácnych ruží vyšľachtených pri rôznych príležitostiach. Naše putovanie po jubilejných chrámoch sme zakončili v Dubnici nad Váhom vo farskom Kostole svätého apoštola Jakuba staršieho, kde nám svätú omšu slúžil kňaz poverený pre eRko v Žilinskej diecéze. Na všetky miesta sme prichádzali aj so svojimi prosbami a deti mali nesmierne šľachetné úmysly, ktoré predniesli počas svätých omší. S pokorou chceme vyjadriť vďačnosť všetkým, ktorí nás počas roka podporili. V nasledujúcom jubilejnom roku budú už všetky deti, ktoré s nami putovali, dospelé. Preto sme im zaželali, nech rastú a kvitnú tam, kde ich Pán Boh zasadil. On si nikdy nepomýli miesto, kde nás potrebuje mať.

Mgr. Veronika Krátka

dcéry, nájsť jeden druhého. Prajem nám všetkým, aby tieto Vianoce boli popri potrebnom oddychu aj časom bohatého nachádzania. Aby sme našli najmä tie dary, ktoré nedostať v obchodných reťazcoch. Prajem

nám, aby sme mohli nájsť aj jeden druhého, aby sme pri vzájomných vianočných návštevách prežili akýsi moment objavy a pomohli si navzájom sa nájsť.

Martin Hruška,
farár papradňanský

Kým sa ohlásili Svjatky

Ani sme sa nenazdali a sú tu znova. Vianoce, najkrajšie sviatky roka, dni, kedy spomalíme, vydýchame si a vystúpime z každodenného zhonu, aby sme si spolu s našimi najbližšími užili tento výnimočný sviatočný čas.

Ale skôr, ako zaznela koleda *Stávajce, pascjeri, berce sa hor, jaká to novina dajce pozor*, prišiel advent so všetkými svojimi zákonmi, zvykmi a poverami. No ešte predtým *prišól Marcin na bjelém koňi* a snehovou nádielkou potešil deti, Katarína zvestovala, či Vianoce budú na ľade, alebo na blate, a Barborkina halúzka čerešne odtrhnutá v tento čas mala rozkvitnúť na Štedrý deň a priniesť ľuďom zvesť o dobrom nasledujúcom roku.

Advent sa začína na Ondreja dnes i kedysi. Skončili sa svadby, muziky, večerné pochôdzky mladých so spevom a harmonikou po dedine. Začal sa pôst. Ľudia sa hlasno nezabávali a ani nejedli mäso a všetky potraviny s ním súvisiace v stredu, piatok a sobotu. Niektorí mäso jedli aj v tieto dni. Na Ondreja sa začínali predvianočné zvyky, ale u nás sa veľmi nedodržiavali. Olovo sa lialo iba v domoch, kde na to mali. Naš kraj bol príliš chudobný, aby takýto zvyk zapustil korene v každom dome.

V tento čas dňa očividne ubúdalo. Úroda bola už v komore, cesnak posadený a oziminy posiate, a predsa naši predkovia nesesedeli so založenými rukami. Cez deň sa chlapi zapriahli do saní a vozili z hôr drevo, inokedy vyvážali na role hnoj na koňoch, ba aj na kravách a tí najchudobnejší ho vynášali na chrbtoch v plachtách. Opravovali náradie a nástroje, viazali brezové metly, plietli prútené košíky, žabykláčmi stružlikali varechy, švriaky, lyžice. Ženy hneď zrána navarili hustej polievky alebo čosi zo zemiakov, či múky a potom robili to, na čo nebolo času v iné ročné obdobia: priadli, tkali, vyšívali, štrikovali, pošívali a drápali perie. Večery bývali dlhé a studené, a tak aby sa ušetrilo dreva aj petroleja na svietenie, schádzali sa po večeroch ľudia, obyčajne ženy a deti, z jedného gruntu raz v jednom, raz v druhom dome na drápaní peria, na priadkach či pri lúpení fazule. Ak prišli aj chlapi, obyčajne sedeli a spomínali na zašlé časy (plné chvály) alebo drierali pri peci. Nastal čas rozprávok a príbehov, pri ktorých aj tie najnezbednejšie deti sedeli s otvorenými ústami a báli sa i hlasnejšie vydýchnuť a počúvali. Počúvali príbehy o strašidlách, vílách, svetlonosoch, *búvejkách, bľabotách*, o presýpaní peňazí. Ba ani ženám nebolo všetko jedno, keď mali odskočiť domov pozrieť sa, či sa nechýla perina v posteli studenej izby od horúcej tehly, ktorú tam dali pred odchodom z domu. Často prišli aj mládenci, posedeli, popoškľuovali po dievkach, rozfúkali perie a so smiechom, nie so spevom, sa pobrali na drápanie do iného domu.

Čas ukrajoval z dní. Prišiel Mikuláš, ale u nás nebol taký štedrý ako v iných krajoch. V málo domoch si deti našli v topánkach sladkosti. Nebolo peňazí, nebolo zvyku, ba niekde ani topánok. V deň Lucie ľudia neradi chodili do iného domu, aby nepolazili. Lebo ak sa v dome na budúci rok dario zle, vina padla na polazníka a všetci sa naňho pozerali krivým okom. Ženy, ak vtedy priadli, tak iba ovčiu vlnu, konope a ľan nie, lebo konopnými a ľanovými povrazmi bičovali Pána Ježiša. Dievky na vydaj si písali lístočky s menami mládenčov, sem-tam pobežovali ženy v bielom a vymetali husím kridlom prach v domoch a za to dostávali *kabáč*. Ak ho nedostali, narobili v dome neporiadok. Zvyk, ktorý sa zachoval dodnes, bol, že ľudia si zapisovali počasie až do Štedrého dňa a podľa toho predpovedali počasie na jednotlivé mesiace nasledujúceho roku. Ak svietilo slnko na Luciu, mal byť pekný január atď. Počas adventu sa každé ráno, okrem nedeľ, chodievalo (a chodí sa i dnes) do kostola na roráty, bohoslužbu slávenú pred východom slnka, len za svetla sviečok. Veriaci chodili na roráty s lampášmi nielen z dediny, ale aj z osád v horách, brodiac sa v hlbokom snehu, lebo bolo hriechom, ak z domu nešiel na pobožnosť aspoň jeden človek.

Vianoce – Svjatky sa blížili, blížil sa Štedrý deň, po našom *Posňi dzeň*. Netrpezlivo naň čakali najmä deti, lebo každé vždy dostalo nejaký kúsok oblečenia od *Ježiška* a dochuti sa najedlo. Každý hľadel, aby bol stôl plný aspoň v tieto sviatkové dni, keď už inokedy taká hojnosť nebola. Na *Posňi dzeň* zavčas ráno ženy vybielili izbu, zamiesili do jedného koryta na chlieb, do druhého na pupáky a začali s prípravami na večer. Gazda priniesol za hlasného *ščascitovařja* do kuchyne stromček (*máj*) a Svjatky sa začali.

Milí naši čitatelia, prajeme vám požehnané sviatky so všetkým, čo k ich sláveniu patrí.

(gb)

Vianoce v horských osadách Podjavorníka v minulosti

Najkrajšie sviatky sa slávil v kresťanskom duchu.

Štedrý deň – Posňi dzeň

Od skorého rána sa v domčekoch čistilo, upratovalo, všetci dodržiavali prísny pôst: nejedli, nepili, nespievali, nehádali sa. Štedro-večerné jedlá boli skromné, ale chutné – polievka z kyslej kapusty so zemiakmi, hustá fazuľová polievka, pupáky s tvarohom v mlieku, omastené maslom. Boli to všetko domáce potraviny, mali výnimočnú vianočnú príchuť, aj keď boli bezmäsité. Aj polievky sa zaprážali maslom.

Celý dom, maštal' aj humno pokropili svätenou vodou. Štedro-večerný stôl sa zvlášť pripravil, gazda priniesol snop obilia, odložený už pri mlátení. S kresťanským pozdravom Pochválený buď Ježiš Kristus predniesol vinš:

Ščascitujem vám na tieto sviatky, aby vám dal Pán Boh zdravia, ščascia, Božieho požehnanie, na dieťkach pobešenia, na statečku rozmnoženia, na poli hojný úrod, po smrci večný život a všetko, čo si od Pána Boha žiadate.

Gazdiná rozložila snopek na stole klasmi do stredu, čo pripomínalo Ježiška položeného v jasliach na slame. Na rohy stola položila štyri malé pecníky chleba, upečené doma v peci, cesnak a peniaze. Všetko prikryla bielym obrusom, do stredu položila misu s jedlom, pre každého člena lyžicu a jednu naviac.

Pred večerou sa spoločne pomodlili z modlitebnej knižky, stojac pri stole. Každý dostal oplátku s medom, krížik na čelo omočeným palcom v mede, aby boli všetci zdraví a dieť dobré. Prekrojili jablčko, ak malo v strede peknú hviezdu s jadierkami, svedčilo to, že celá rodina bude v nasledujúcom roku zdravá.

Ešte pred Sviatkami si napiekli v domácej peci viac chleba, v trube štrúdle z kysnutého cesta, ba aj buchty s rôznymi domácimi plnkami a vianočku tzv. celtu.

Prežívali radosť zo spoločne trávených sviatkov v kruhu rodiny, aj keď neboli darčeky, televízia, rádio ani mobily. Krásu dotvárala zasnežená príroda, všade čistý, biely sneh, ktorý napadol každú zimu. Zelené ihličnany so snehovým popraškom, vetvičky obalené lesklou inováťou, azúrovo modrá obloha, jasné slnko, v noci svietil iba mesiac a trblietajúce sa hviezdy.

Každoročná koleda sa konala aj v horských osadách. Pán dekan Gašinec vysvätil každý dom, spoločne sa pomodlili, deťom dal cukríky a požehnanie celej rodine. Chodili pešo a zvončekmi ohlasovali príchod aj odchod.

Po sviatku Troch kráľov zvesili stromček, narobili z neho švriaky, čopec zapichli do hnojiska, aby bola dobrá úroda. Ostatok zhorel v šporheli. Snopek zo stola priviazali na stromy, aby zrno vyzobali vtáčiky.

Miesta, kde žili ľudia v minulosti, nenechajme upadnúť do zabudnutia a pripomínajme si dobré zvyky našich predkov. Poznali spôsob prežitia aj v ťažkých podmienkach. Bola to rodinná súdržnosť, pracovitosť a modlitba. Tak to bývalo v našich horách, pamätám si to od detstva.

Helena Počiatková

Ondrejovské hody 2025

Centrum Papradna hneď zrána ožilo obecnou zabíjačkou i nedeľnými hodujúcimi. Nielen Papradňania, ale aj susedia z okolia prišli okoštovať pripravené dobroty alebo sa stretnúť so známymi. Aj zahriať sa bolo treba, nakoľko počasie bolo chladné – dobre padla kapustnica, guláš od poľovníkov či zabíjačkové dobroty. Nechýbalo ani niečo tekuté a slané aj sladké dobroty od ochotných cukrárok. Najväčší úspech mala krúpná baba od Hildy a Eriky, za čo im patrí poďakovanie.

O dobrú náladu sa postarala dychová hudba Lieskovanka, ktorá vyhrávala a vyspevovala v amfiteátri, a mnohých potešila aj výhra v tombole.

Súčasne v škole bola inštalovaná výstava starých aj súčasných fotografií dreveničiek v Papradne pod názvom Vjem já domeček.

Svätú omšu celebroval vdp. Lukáš Zbranek, farár z Hory Živčáková. Pripomenul nám, že sv. Ondrej privádzal ľudí k Ježišovi, čo by malo byť aj našou úlohou. Tento rok náš farár Hruška ocenil Máriu Balušíkovú za dlhodobú aktívnu službu vo farnosti a vdp. honorárneho kanonika Ladislava Hermana, ktorý dlhé roky prichádza do našej farnosti a vypomáha pri slúžení sv. omši.

Každý rok zisťujeme, že na hody je kinosála veľmi malá pre všetkých, ktorí by si radi pozreli kultúrny program, a že vždy je na čo sa tešiť. Úvod patril dokumentárnemu filmu Veselje.

Podžiaranček sa predstavil programom, ktorý bol zameraný na preklad piesní známych zahraničných skupín s originálnymi textami v papradnianskom nárečí. Skvelý ľudový spevák Ján Ambróz aj spevák Paľo Drapák (bývalý člen skupiny Metalinda) divákov potešili a rozospievali celé hľadisko.

Záver patril našim Podžiarancom. Predstavili divákovi program, ktorý sa len tak nevidí, program, ktorý diváci ocenili superlatívami, program hodný 500. výročia obce.

Ľudový spevák Ján Ambróz

Podžiaranček na hodoch

Pavol Drapák

Ondrejovské hody 2025

Ocenenie z hodov 2025

Starosta obce Papradno udelil verejné uznanie za zásluhy v roku 2025 Mgr. Denise Macošincovej za prezentáciu a šírenie dobrého mena obce Papradno pri príležitosti 500. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Veľká vďaka patrí našim zvukárom a technikom – Borisovi Balušikovi a Milanovi Moravíkovi, ktorí nám veľmi pomohli s našim programom. Ozvučovali a nahrávali spolu s nami pre vás piesne, ktoré odzneli na tohtoročných Ondrejovských hodoch. Ešte raz srdečne ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu!

Starosta obce Papradno udelil Cenu starostu obce za rok 2025 Poľovníckemu združeniu Javorník za aktívne organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí, ktorými sa pozitívne prezentuje a šíri dobrého mena združenia a obce Papradno, a za dlhoročnú spoluprácu a pomoc pri aktivitách obce.

Výsledky fotosúťaže a výtvarnej súťaže

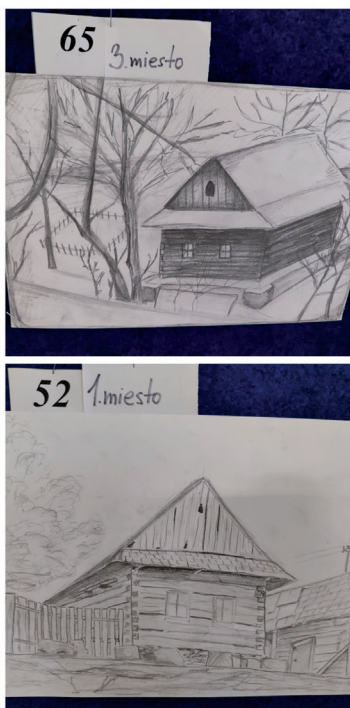
Súčasťou tohtoročných Ondrejovských hodov bola aj fotosúťaž a výtvarná súťaž, ktorá prebiehala vo vestibule ZŠ s MŠ Papradno v 4 kategóriách. Návštevníci výstavy svojim hlasmi rozhodli o víťazoch jednotlivých kategórií:

Fotosúťaž dospelí: 1. Denisa Macošincová, 2. Vladimír Bednár, 3. Tereza Majšíková

Fotosúťaž deti: 1. Tereza Majšíková, 2. Tereza Majšíková, 3. Ingrid Peťková

Výtvarná súťaž 2.stupeň: 1. Marek Burdej, 2. Emma Gavrila, 3. Katarína Pavlíková

Výtvarná súťaž 1.stupeň: 1. Matej Trnčík, 2. Sofia Gavrila, 3. Laura Šedivá

Náš PODŽIARANČEK

Rok na dedine v živote detí

Výchovno-vzdelávací koncert

V polovici novembra sa v Sobášnom paláci v Bytči konal výchovno-vzdelávací koncert detí z DFSK Podžiaranček z Papradna pod názvom Rok na dedine v živote detí. Deti zo súčasnosti pootvorili dvere do života detí v minulosti a predstavili návštevníkom Žilinského a Trenčianskeho kraja tradičnú ľudovú kultúru obce Papradno. Deti z DFSK Podžiaranček odprezentovali prítomným divákovi tradičnú ľudovú kultúru obce Papradno – nárečie, riekanky, piesne, detské lúčne hry a zvyky.

Koncert mal predovšetkým edukačný charakter. V rámci neho predstavili deti okrem iného aj tradičný spôsob života obyvateľov Papradna v minulosti a prepojili ho so životom detí v súčasnosti. Deti si vďaka tomuto programu uvedomili, že život na dedine nemusí byť až tak zlý a že aj v dnešnej dobe plnej moderných vymožeností sa dá prežiť hodnotne aj bez neustáleho používania mobilných telefónov. Vtipným spôsobom spracovaný program očaril všetkých prítomných divákov, ktorými boli najmä deti MŠ a 1. stupňa ZŠ zo Žilinského a Trenčianskeho kraja.

Ďakujeme organizátorovi súťaže a pracovníkom Sobášneho paláca v Bytči za organizáciu výchovno-vzdelávacieho koncertu a hodnotne strávený deň. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu. (dm)

Hody 2025 sa skončili a nám sa patrí poďakovať všetkým, ktorí prispeli k ich organizácii, všetkým sponzorom za hodnotnú tombolu, ale aj všetkým návštevníkom, lebo bez nich by hody neboli.

VIVAT PODŽIARAN

November v znamení siedmich ocenení

Aj vám sa zdá, že dni tak rýchlo utekajú? Od posledného vydania Polazníka prešla len chvíľa, no ja mám pocit, že sme za ten čas toho stihli strašne veľa. Sme neskutočne vďační za úžasných sedem ocenení, ktorých sa nám v tomto čase dostalo.

V októbri, ako inak, sme vystupovali pri príležitosti Úcty k starším a zároveň aj pri spoločnom posedení a výstave ovocia a zeleniny. No nielen to, pomaly sme začali cvičiť program na hody, veď vymyslieť niečo nové, čo by potešilo všetkých, dá veru zabráť.

V polovici novembra naše cesty viedli na celoštátnu súťaž Vidiečanova Habovka. Bol to veru veselý víkend plný spevu, hry a tanca a sme veľmi radi, že sme skoro celý Podžiaran opäť spoločne strávili víkend. A nielen dni! Veď to najlepšie na takýchto súťažiach je, že sa stretnú spolu kamaráti folkloristi a do neskorých nočných (či skorých ranných?) hodín sa spoločne zabávajú. Niektorí toho veru málo naspali. No stálo to za to. Celoštátna súťaž je hlavne prehliadkou krásy piesní celého Slovenska. 14 sólistov/duo, 17 speváckych skupín, 9 inštrumentalistov a 10 ľudových hudieb počas dvoch dní ukázalo, že máme byť na čo hrdí. Je nám veľkou ctou, že krása tých našich cahavčů tu mala svoje miesto. Z Habovky sme si odniesli 4 fantastické ocenenia: **Darina Hikaníková** – zlaté pásmo a špeciálnu cenu za zachovávanie štýlovej hry na liste, **ŽSSk FSK Podžiaran** – zlaté pásmo a špeciálna cena za medzigeneračné udržiavanie tradičného spevného štýlu, **Ján Hároník a Samuel Šaržík** – strieborné pásmo v kategórii sólo/duo a **Samuel Klabník** strieborné pásmo v kategórii inštrumentalista. Veľkou pochvalou boli pre nás aj slová Štefana Kocáka st. – vedúceho FS Vranovčan, že teda to spievanie nám veru ide. A keď naši chlapi zaspievali, zapískali, zimomriavky na rukách mal. Keď spievame, vždy je pre nás potešením pozrieť sa na porotu. Nič nezapisujú, len počúvajú, usmievajú sa. Hlavne Betka Lukáčová, to hneď zahreje na srdci, že nás niekto tak rád

počúva. Bolo skvelé, že do sobotného galaprogramu vybrali toľko spevov z Javorníkov. Veď zaspievali dievčatá z Hornej Marikovej, muži z Hvozdnice, ženy z Papradna a čerešničkou bola naša Dara s hrou na lístku. A aj keď skončila tesne pred úplným víťazstvom, pre nás je ona laureátkou kategórie inštrumentalistov. Tak, ako jej to vyšlo v Habovke, to bolo niečo úžasné. Dokonca sa musela vrátiť na pódium, taký potlesk od divákov zožala. Je skvelá, jedinečná, takej na Slovensku veru niet.

Po týždni od súťaže kroky niektorých z nás viedli do Nimnice na odovzdávanie ocenení predsedu TSK významným osobnostiam a kolektívom, ktorí v našom regióne pôsobia – Múzy nás spájajú. Ocenenia sú výrazom vďaky, úcty a uznania k hodnotám, ktoré vytvárajú. A do Papradna tento rok putovali až tri ocenenia: **Marcičke Hrebičikovej** za interpretáciu a zachovávanie tradičných piesní, zvykov a šírenie kultúrneho dedičstva Papradna pri príležitosti životného jubilea a **Paťovi Kaprálikovi** za interpretáciu a zachovávanie piesní a zvykov a šírenie kultúrneho dedičstva Papradna pri príležitosti životného jubilea a Obci Papradno za dlhodobé udržiavanie ľudových tradícií a propagáciu ľudovej kultúry oblasti Javorníkov pri príležitosti 500. výročia 1. písomnej zmienky o obci Papradno. Sme veľmi radi, že takéto vzácne ocenenia putovali aj k nám.

A Ondrejovské hody? Za mňa jedny z najkrajších, aké som zažila, hodné 500 rokov náš-

ho Papradna. Vždy sa na tento deň teším. Hneď ráno ochutnať výborné zabíjačkové špeciality, pozrieť výstavu v škole, zažiť krásnu omšu a vyvrcholením celého dňa je slávnostný program. Sme veľmi radi, že to takto dopadlo. Chcem sa poďakovať nášmu starostovi za vyzdvihnutie našich úspechov na celoštátnej súťaži, veľmi si to vážime. Zároveň ešte raz poblahoželať **Denke Macošincovej** k cene starostu za prezentáciu a šírenie dobrého mena obce Papradno pri príležitosti 500. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Hneď v úvode sme si spoločne mohli pozrieť dokumentárny film *Veseľte*, ktorý sme ešte v januári natáčali vo Vychylovke. Stále je to pre nás zážitok, keď ho takto na plátne vidíme. Dáva to tomu také čaro. Verím, že raz generácie, ktoré prídu po nás, budú s nadšením pozeráť na krásne papradnianske zvyky, kroje a všetko, čo k tomu patrí. Na vystúpenia Janka Ambróza s Podjavorskou muzikou a Paľa Drapáka sme sa veľmi tešili. A spolu s nimi spievala skoro celá sála. A Podžiaranček? Jednoducho krásna! Perfektné texty, ktoré vymyslela Denka, piesne, stvárnenie, skrátka boli skvelí ako vždy. A čo si vy predstavujete, keď sa povie Papradno? Nám teda všetliho napadlo, ale to najdôležitejšie sme vložili do nášho programu. Už pri nacvičovaní sme sa veľa nasmiali. Veď správne stvárnenie musí byť hneď od začiatku, nielen na javisku. Hudba bola jasná – inšpirovali sme sa slovenskými a českými populárnymi piesňami. Vtipné texty, ktoré sme s Izom písali, postupne dopĺňali tie vážnejšie. Dokonca ruku k dielu priložil aj Maťo Šibík. Lucka si dala také malé repete. Zopakovala pieseň (aj keď s iným textom), ktorú si s nami zaspievala na Ondrejovských hodoch pred jedenástimi rokmi. Cvičili sme, kedy sa dalo, veď ako inak to všetko postíhať? Aj

v autobuse do a z Habovky znelo „*Já som hrdá, že som ze Papradna...*“ Chceli sme, aby bol program výnimočný, keď máme taký výnimočný rok. A som naozaj hrdá, že sme sa dokázali naučiť všetky texty, to bol naozaj mimoriadny výkon. My vždy vnímame program inak, keď sme na javisku. Dávame pozor, kto má kedy ísť a z ktorej strany, kedy sa stihnúť prezliecť, nezabudnúť texty... A až keď si pozrieme video zo záznamu, dokážeme naplno vychutnať to, čo sme vymysleli. A poviem vám, pri pozeraní som plakala aj od smiechu, aj od dojatia. Reakcie publika sú vždy úžasné, ten smiech, komentáre, že ich brucho bolí od smiechu, prikyvovanie, že to tak kedysi bolo, až po slová... to bolo úžasné, krásna, a tá záverečná pieseň, treba to dať na CD, toto by sa malo vysieľať v televízii na Silvestra... Ešte raz ďakujeme za všetky krásne slová, ktoré ste nám povedali, napísali. A ako som aj na hodoch povedala, sme vďační, že žijeme v takejto skvelej dedine, že máme okolo seba ľudí, ktorí nás podporujú, sú hrdí na to, že sú z Papradna. A aj Mikuláš sa nám prišiel do skúšobne poďakovať a potešiť nás darčekom za hodový program a zdôraznil, že nielen zaň, ale za všetko, čo sme počas roka „predviedli a ukázali svetu“. A vyzerá to tak, že sa na budúci rok hľadám aj do toho nového CD pustíme.

A čo nás počas Vianoc čaká? Už máme za sebou prvé adventné vystúpenie v Jasenici. Srdečne vás všetkých pozývame na náš vianočný koncert *Od Betléma ďaleko* 26.12.2025 o 11.00 hod. v našom kostole a 6. januára 2026 naše kroky povedú do Trenčianskej Turnej. Prajem všetkým pokojné a požehnané Vianoce a do nového roku len toho zdravia, šťastia a Božieho požehnania. Tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia.

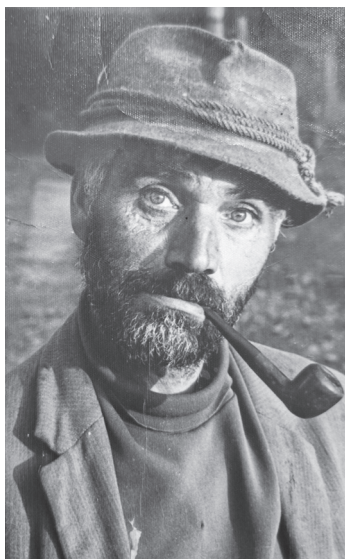
Lenka Jandušíková

FAJKÁR

Keď sme pochovali nášho tata, na pohrebovaní (na kare) v Lucíji ma mama ohlásila: „Jožo, hen v kapse sú peňjaze, treba sa ešte ísc vyrovnac s hrobáryma.“ „Čoo??!! S hrobárymaaa??!!“ Ale šak já som sa s hrobáryma jakživ nevyprávaj,“ prebleslo mi hlavou. „Kedz voňi sú tací... zarosení, strapací, furt zablacení a smrdzja páfeným a cigaretľjami...“

Ako však už viete (z predchádzajúcich článkov), mamu som vždy akosi prirodzene rešpektoval a vždy som urobil, čo mi kázala, a tak som bez slova zobral peniaze a chtiac-nechtiac som sa išiel vyrovnac s hrobáryma. Cestou k cintéru som rozmýšľal: A ktorému z nich tie peniaze mám dať? A čo im mám povedať a ako to spraviť? Keď som však prechádzal poza kostol, zrazu som porozumel, komu ich dať. Jeden z nich bol jasný teamleader. Razantným, štekavým štýlom vydával príkazy typu: „Ešče hentú hlinu treba podhodziť! A tyto hrudy pozbjerac! A opláknúť blato z tohoto pomníka! A jedličku vedľa treba podeprec, aby nepovedali, že sme hu my zlomili! A robce to rjadne, ľebo vyše si se mnú ňezakopece!!“ Ostatní chvatom a bez slova vykonávali jeho príkazy. A tak, keď som sa k nim priblížil, hneď som sa obrátil na neho: „Mama ma poslala, že čo sme dužni.“ On na mňa pozrel popod obočia, prehodil si fajku v ústach z kúta do kúta a podhodil si čapicu: „No vješ, strašne sme sa tu narobili! Ubité to bolo jak fras! A toho vodziska z toho sňažiska! A ty koreniská z téjto švrčiny! Mokří sme boli jako myši! A navyše nám jeden chýbaj. A cito dva sú noví. Najprv som rozmýšľal, že to vychodzí sedzomstopädziesiat korún (ne-celých 25 EUR...). Ale... poznal som occa od dzeke. Ból to dobrý chlap. A ty jeho kone! Nichto v dzedzine nemal peknejšie vyčesané! Tak to spravíme za sedzomsto korún (cca 23 EUR)“. Keď som mu podal peniaze, zložil si z hlavy čapicu a sotva badeľne sa uklonil. To som ešte v mojom živote nezažil. Zrazu mi nevadilo, že je zablatený, strapatý a zafajčený. Zrazu akoby som k nemu cítil akýsi obdiv a sympatiu. Veď sami uznajte. Môže byť niekto lepší psychológ ako ten, čo nad čerstvým hro-

bom pochváli vášho otca? Hneď som mal slzy na krajíčku a bol by som mu dal aj osemsto. Aj som sa trochu osmelil: „A koľko rokvo vy už pochováváce? Aj vjece, koľko ľudzi sce už pochovali?“ Nezaváhal: „Trinásc rokvo a štyri mesiace! A veru hích už bolo dvestopädziesiattri!“ A ja som mu to bez váhania uveril aj s navijakom...

Počas neskorších rokov som si pri inej príležitosti uvedomil, že pri kalkulovaní ceny za vykopanie hrobu zdôvodňoval cenu presne rovnako ako ekonomickí riaditelia v nadnárodných korporáciách pri obhajovaní ceny svojho výrobku alebo svojej služby. Tiež argumentujú zložitou technológiou, nedostatočnosťou ľudských zdrojov a inými objektívnymi skutočnosťami. A cenu vždy nadhodnotia o 10 percent, aby pri konečnom účtovaní bolo z čoho spustiť, nech je zákazník spokojný, že aj zľavu mu dali... Rozdiel je v tom, že ekonomickí riaditelia majú vyštudované všetky školy sveta a on mal len jednu školu, školu života...

Keď som vybavil, čo som mal, spätnou cestou som rozmýšľal, čo mi povedal. Ja som mal skôr takú skúsenosť, že môj otec akoby nebol medzi ľuďmi veľmi obľúbený. V neskorších rokoch som uvažoval, prečo to tak bolo. Čo si pamätám ako chlapec, vraj v mladšom veku mnohým ľuďom pomáhal, sám si spomínam, že nikdy na nikoho poza chrbát nenadával a nikdy nikoho neohováral. Skôr vždy ospravedlňoval, zľahčoval a pozitívne odôvodňoval zlé vlastnosti a poklesky iných cudzích ľudí. Prísny

bol najviac na seba a potom na svoje deti a svoju rodinu. Rokmi som to možno pochopil. Mal jednu vlastnosť, ktorá nie je medzi ľuďmi obľúbená: Vždy povedal do očí, čo si myslí a čo sa mu neľúbi. A to ľudia nemajú radi. A potom si za každú cenu hájil svoje. Aj proti všetkým. A vždy si svoje vydobyl a obhájl. Ani to sa niekedy ľuďom nepáči...

Či už tak, alebo onak, odvtedy, keď som stretol hrobára, úctivo som ho pozdravil: Dobrý dzeň, pán Strašík. On niekedy kývol hlavou, inokedy ani to. Asi ma nepozná, pomyslel som si. Ja som však zdravil odušu ďalej, vždy keď sme sa náhodou stretli. Potom som v živote absolvoval desiatky pohrebov. Aj takých, čo trhali srdce na franforce, aj takých zo slušnosti a ohľaduplnosti voči tým, čo zostali, a nie voči tým, čo umreli, lebo tých som niekedy ani poriadne nepoznal. Všetci obyčajne sledovali pohrebné obrady a pohrebné reči, len ja som bol duchom neprítomný. Zas som si spomenul na môjho prvého hrobára a s tichým obdivom som sledoval...hrobárov. Nikdy som to nikomu nepovedal, vy ste teraz prví. A uvažoval som. Veď hrobár je vlastne niečo také ako kňaz. (Odpustite mi, dôstojní páni, ak by to náhodou niekto z vás čítal). Tiež robí poslednú službu človeku na tomto svete. Rovnako ako kňaz. Akurát s tým rozdielom, že kňaz to robí Slovom a hrobár rukami...

A znovu som si na neho spomenul aj po desiatkach rokov pri úplne inej príležitosti. Vtedy, keď môj nemecký CEO (niečo také ako taký dosť väčší vedúci) štekavým spôsobom vykrikoval, že ak nebudeme robiť to, čo nám káže a ako nám to káže, už si s ním nezakopeme. Aj keď sme ako malí pešiačikovia z národných pobočiek hovorili rôznymi jazykmi, tomuto sme rozumeli všetci. Ja som bol zrazu úplne inde. Dze som já toto už počul? Azrazu mi to došlo. Vtedy na cintoríne za kostolom. Ten hrobár v dzedzine. Aj on riadil svoj malý tím cukrom a bičom. Mozaika sa v mojej hlave pekne poskladala. Aj on mal presne to, čo majú tí vysokoštudovaní CEO. Bol nielen psychológ a ekonóm, ale aj manažér. Všetko mal v sebe prirodzene od Pána Boha. Keby mal iné možnosti a vyrastal by v inom prostredí, možno by nebol hrobárom...

Myslel som si, že ma nepozná. Ale poznal ma. Keď som raz čakal na zastávke pri Gáboríkovi na autobus, vyšiel z Lucie a tac-

kavým krokom kráčal smerom ku mne. Ja som si zas neodpustil to obligátne: Dobrý dzeň, pán Strašík. Tentoraz mal asi trochu viac pod čapicou, lebo sa pristavil a otočil sa ku mne: „Počkaj,... táto k...a mi zas vyhasla.“ Pohľadal po vačkoch sirky a o chvíľu sa pousmial: „A... horí!!“ Pozrel na mňa a prehodil fajku do druhého kúta úst hovoriac: „Ty si ten... z hvor...čoo?“ „Nó.“ „Ten, čo sme toj occa pochovali...“ „Nó,“ odpovedal som bojzljivo. „Neboj sa, dobre sa mu tam spí, čiľ ho už ništ neboľí ani netrápí, spravili sme mu tam dobré spanie...“ Zas slzy na krajíčku a zas by som mu bol dal osemsto. Ale on pokračoval: „Tak hm,...povedz vašej maceri...,že ca dobre vychovala... Vješ, mne šecci vravia ľen Fajkár... šak vješ... a ty že Strašík...a ešte aj pán. No ništ já takto. Idzem sa pomáľy vyredykac pod ten Holý vršek...“ Pomaličky sa strácal v zákrute a ja by som mu zas bol dal osemsto. Nie preto, že pochválil mňa. Ja som ani vtedy nemal o sebe vysokú mienku. Všetci ja sa poznám najlepšie. A potom... bol som ten... z hvor... Ale pohladilo mi srdce, že niekto pochválil moju mamu. Ja som už dávno vedel, že si zaslúži pochvalu. Len som nevedel, ako sa to robí. Ráno o štvrté vystrájala tata do roboty na prvý autobus. Potom o šiestej mňa budila do školy vôňou bielej melty. Potom celý deň gazdovstvo, domácnosť, role, lúky, pasienky a večer o jedenásťtej, keď ja som sa v posteli obracal už na jednu stranu vyspatý, ešte v kuchyni hrkotali taniery. Môžem s pokojným svedomím povedať, že som si ho vážil. Nejaké alebo niečím ma zaujal tak, že celý život občas na neho spomínam. A veru je to už pekných pár desaťročí. Aj keď pôvodne som vnímal len jeho vonkajší vzhľad a priznám sa, že som ním tak trochu opovrhoval preto, kým bol a ako vyzeral. Stačilo však, aby sa so mnou len dvakrát porozprávaj, a ja som tak zmenil názor, že patrí medzi *Papradňancvo*, na ktorých do konca života nezapudnem. Viem, že mnohí možno budú mať iný názor, ale ja som ho vnímal nejakú takto, ako som napísal.

A ešte niečo: Niekedy v tom čase som si aj jeho pričinením prvýkrát uvedomil bez toho, aby som si to niekde prečítal alebo aby mi to niekto povedal, že už nesúdim ľudí podľa toho, ako vyzerajú a čím alebo kým sú, ale podľa toho, aké majú *srcco*.

J. Trulík

Základná škola s materskou školou Papradno

Bohaté programy pre deti i dospelých

Materská škola Papradno aj tento rok pripravila pre svoje deti a ich rodiny množstvo krásnych podujatí, ktoré obohatili život v našej obci a priniesli radosť malým aj veľkým.

Jeseň sa niesla v znamení obľúbenej **Šarkaniády na Holom vršku**, kde sa deti tešili z vetra, farebných šarkanov a spoločných chvíľ. Súčasťou jesenných aktivít bola aj **súťaž o najkrajšieho svetlonosa**, ktorá rozžiarila školský dvor svetielkami, a **jesenné tvorivé dielničky s rodičmi**, podporujúce spoločnú kreativitu a rodinnú spolupatričnosť.

Deti vystúpili aj v **kultúrnom dome** pri príležitosti podujatia **Úcta k starším**, a potešili našich starých. Neskôr ich navštívili aj v **CSS Papradno** a opäť rozdávali úsmevy a radosť.

Materská škola si každý rok pripomína **Dušičky** a deti už tradične navštevujú **cintorín**. Uctili si pamiatku zosnulých a zapálili sviečky. Tento pekný zvyk učí deti k úcte k starším a k tradíciám obce.

Výchovno-vzdelávacie aktivity obohatila **prednáška o dentálnej hygiene** pre predškolákov, viacero poučných **divadelných predstavení**, ako aj interaktívne stretnutie **Prvá pomoc s Maccom Lackom**, ktoré deťom hravou formou priblížilo základy bezpečného správania.

Predvianočný čas sa niesol v duchu solidarity a láskavosti. Deti sa zapojili do krásnej iniciatívy **výroby krabičiek plných lásky pre seniorov**, čím pomohli šíriť radosť skôr narodeným v našej obci. Samozrejme, nechýbala ani **vianočná besiedka spojená s vianočnými**

trhmi, ktorá prilákala množstvo rodičov i priateľov školy. Deti svojím pestrým programom – básničkami, piesňami a scénkami očarili prítomných a zožali veľký úspech.

Sladkou bodkou bol príchod **Mikuláša** a bohatý program materskej školy sa ani zďaleka nekončí. **V novom roku čakajú deti ďalšie zaujímavé podujatia, projekty, vzdelávacie aktivity, výlety a tvorivé stretnutia**, ktoré budú pokračovať v rozvíjaní ich zručností, fantázie a radosti zo spoločného objavovania sveta.

Materská škola Papradno tak opäť potvrdzuje, že je miestom plným tvorivosti, priateľstva a krásnych zážitkov, ktoré sprevádzajú deti po celý rok.

Prajeme vám **krásne, pokojné a radostné Vianoce** plné lásky, zdravia a rodinnej pohody. Nech sú sviatky plné tepla, úsmevov a krásnych okamihov.

Kolektív MŠ

Základná škola s materskou školou Papradno

Naša škola má novú ovocnú záhradu

Na školskom dvore sme spoločne vysadili nové ovocné stromy a kríky, ktoré sme dostali v rámci programu Školské ovocie. Žiaci si pri výsadbe vyskúšali prácu so záhradným náradím a dozvedeli sa, ako sa o rastliny správne starať. Stromy, kríky, náradie a substrát škole darovala bezplatne firma Plantex – Váš dodávateľ školského ovocia. Tento projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie a čiastočne preplácaný v rámci programu Školské ovocie.

Medzinárodný deň školských knižníc

Tesne pred jesennými prázdninami sme už tradične v našej škole venovali projektovému dňu na podporu zážitkového učenia pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc. Tohtoročnou témou sa stala významná osobnosť nášho národa, vďaka ktorej máme spisovnú slovenčinu. Sám Ľudovít Štúr spolu so svojím drahým priateľom a obrancom nášho národa Jozefom Miloslavom Hurbanom zavítali aj do našej školy. Skontrolovali, či naši žiaci pokračujú v ich obrovskom a strastiplnom diele a dostatočne sa starajú o krásnu slovenskú reč. Spolu s národnými veľikánmi dohliadali na aktivity aj pani učiteľky a deviataci, ktorí sa stali spoluorganizátormi podujatia. Zábavné aktivity prebiehali na siedmich stanovištiach. Na prvom si súťažiaci precvičili pamäť pri opakovaní Štúrových výrokov. Caesara šifra preverila, ako si pamätajú abecedu. Na treťom stanovišti si žiaci vyskúšali svoje znalosti o Ľudovítovi Štúrovi z geografie, nasledovala matematika, pantomíma povolaní. Štúrovci horlivo povzbudzovali súťažiacich aj na prekážkovej jazykovej dráhe. Súťaže sme zavŕšili narodeninovou tortou z lega pre oslávenca Ľudovíta. Už 210 rokov uplynulo od narodenia tohto veľikána! A že aj so Štúrom môže byť zábava, sa určite všetci presvedčili vďaka aktivitám. Žiaci súťažili v tímoch, každý dostal sladkú odmenu a tí najšikovnejší aj neskúšanú. Tešíme sa zase o rok!

Exkurzia do sklárskeho skanzenu

Žiaci 2. a 4. ročníka sa zúčastnili exkurzie do sklárničky vo Valaskej Belej. Prevádzkuje ju posledný sklársky majster zo zaniknutých sklární vo Valaskej Belej pán Dolinaj. Deťom predviedol tradičný spôsob fúkania a tvarovania skla. Dozvedeli sa, z akého materiálu sa sklo vyrába, pri akej vysokej teplote sa taví a mohli si osobne vyskúšať tvarovanie sklenej hmoty. Exkurzia nadväzovala na učivo prvouky a prírodovedy, bola to pre žiakov jedna z posledných príležitostí vidieť naživo takéto dnes už vzácné remeslo.

Školský klub detí na návšteve

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa 24. októbra 2025 žiaci z ŠKD zúčastnili návštevy Centra sociálnych služieb v Papradne. Cieľom tejto návštevy bolo potešiť seniorov, vyjadriť im úctu a vďaka za ich prácu, múdrosť a láskavosť, ktorú počas svojho života odovzdávali mladším generáciám. Deti si pre starších pripravili krátky kultúrny program – recitovali básne, spievali piesne a venovali im vlastnoručne vyrobené darčeky. Nezabudli ani na malé sladké prekvapenie – chutné muffiny, ktoré boli pripravené s láskou špeciálne pre seniorov. Starší prijali vystúpenie s radosťou a dojatím, odmenili deti srdečným potleskom a úsmevmi. Po programe nasledovala príjemná beseda, počas ktorej si deti a seniori vymenili svoje zážitky a podelili sa o pekné myšlienky. Z návštevy sme odchádzali spokojní, šťastní a plní dojemov. Stretnutie bolo pre všetkých veľmi obohacujúce a pripomenulo nám, aké dôležité je prejaviť starším ľuďom úctu, pozornosť a lásku nielen počas októbra, ale počas celého roka.

Nezabudnuteľný zážitok so sférickým kinom!

Do našej školy zavítalo sférické kino a prinieslo so sebou jedinečný zážitok, na ktorý budeme ešte dlho spomínať. V telocvični vyrástla veľká nafukovacia kupola, do ktorej sme vstúpili plní očakávania. Keď sa zhaslo svetlo a spustila projekcia, ocitli sme sa uprostred fascinujúceho sveta – obraz nás obklopoval zo všetkých strán a mali sme pocit, akoby sme sa sami stali súčasťou filmu. Prostredníctvom 360° premietania sme sa vydali na cestu vesmírom, objavovali planéty, hviezdy i galaxie a neskôr sme sa preniesli aj do doby dinosaurov. Vidieť obrovské praveké tvory z takej blízkosti bol pre všetkých nezabudnuteľný zážitok! Neopomenuli sme ani dôležitosť existencie stromov na Zemi, dozvedeli sme sa zaujímavosti o fotosyntéze, obehu kyslíka a štruktúre stromov od koreňov až po listy. Žiaci sledovali predstavenie so zatajeným dychom a po skončení nešetřili nadšenými dojmami. Bol to deň plný poznania, fantázie a úžasných objavov. Už teraz sa tešíme, kedy sa sférické kino k nám opäť vráti!

Pivný festival – ďalšia tradícia

11. októbra 2025. V tento krásny sobotňajší deň sme sa zabávali v kultúrnom dome a jeho okolí na pivnom festivale, ľudovo nazvaný **Pivný FEST**, v poradí 2. ročník od konca covidu. Bol opäť v réžii zamestnancov M-BARU Papradno. Návštevníci sa vo veľkom začali schádzať o 15. hodine. Všetci sa tešili na ochutnávku piva a bolo veru z čoho vyberať – v ponuke mali 18 druhov piva. Okrem degustácie piva sa podával aj čapovaný Aperol a Prosecco. Boli dve zaujímavé súťaže. Ženy súťažili v pití 0,5-litrového piva na čas a podobne aj muži. Ale tí museli vypiť 1-litrové pivo tiež v čo najkratšom čase. Ďalšou disciplínou bolo udržanie plného suda piva nad hlavou. Súťaže prilákali pozornosť divákov, ktorí odušu povzbudzovali, ako aj vtipné situácie a úsmevné poznámky. Celé poobedie spríjemňoval zábavu hosťom hudbou DJ LUKI a počas večernej zábavy okrem pozície DJ hral aj na harmonike za podpory spevu hostí.

Okrem piva bolo výborné i občerstvenie. Pečené koleno na pive s chlebom, guláš z diviny s knedľou, trhané bravčové mäso v tortile alebo v domácej žemli, domáci hamburger v žemli, pečené kačacie stehno s červenou kapustou a knedľou alebo lokšou, hovädzí steak na grile s pečenými zemiakmi a zeleninou, langoš s trhaným mäsom alebo so syrom a dressingom, šišky, zemiakové placky a zemiakové špirály. Aby sa mohli dospeli zabaviť, deťom bol k dispozícii skákací hrad, na ktorom sa do sýtosti vybláznili. Mnohých návštevníkov veľmi potešila bohatá tombola. Výťažok z nej bol venovaný Sárke Babiarovej na zakúpenie zdravotnej pomôcky. Potešilo nás aj zistenie, že okrem občanov Papradnianskej doliny sa zúčastnili tohto podujatia aj priatelia a známi z Bratislavy, Oravy, Topoľčian, Marikovskej doliny, Štiavniku či susedia z Moravy. Výborná nálada, ktorú účastníci Festu vytvorili, trvala do skorého rána.

Kačacie hody

Opäť po roku sme sa znova stretli ako JDS na kačacích hody. Vítal nás personál Hotela Garni, a samozrejme, naša Majka Grbálová. Ako inak, s úsmevom. Čakala nás vyzdobená sála. Krásna atmosféra, dobrá nálada, dokonca aj počasie sa umúdrilo. Na 4. november a po dažďoch priam na objednávku. Došlo nás o niekoľko členov menej ako vlni, ale na dobrej atmosfére to nezmienilo nič. Výdatné predjedlo, hlavný chod a tá štrúďľa! Nedalo sa to ani všetko zjesť. Nechýbal humor, príhody a zážitky z výletov. Čas tak rýchlo utekal. Dodržiaval sa pitný režim. Už sa zasa tešíme na budúci rok. Ďakujeme Majke a personálu Hotela Garni. Boli ste úžasní.

(mt)

Spomínali sme na školské časy

*Čas opäť pripísal ďalší rok,
vryl do pamäti veľa spomienok.
Sú v nich časy lásky, možno bolesť, vrásky ...
Ukladal ich nenávratne,
chvilu všedné, šťastné, krásne ...
Nebol to však premámený čas,
zastaňme a spomínajme zas.*

Túto jeseň som aj ja spomínala, a to až trikrát:

- 13. septembra so žiakmi, ktorí si pripomenuli 40 rokov, čo opusťili školské lavice (spomínala som iba v mysli, pretože ma premohol kovid a miesto v Dalase som bola v posteli).
- 4. októbra v M – bare so žiakmi, ktorí sa stretli po 44 rokoch (z 33 žiakov ich bolo na stretnutí 16 – deväti už, žiaľ, nie sú medzi nami a ostatní sa ospravedlnili).
- 7. novembra s najstaršími deťmi z dvoch tried, ktoré dovŕšili 60 rokov a niektorí z nich si už užívajú dôchodok.

Mnohí z nich sa mi museli pripomenúť (najmä tí, čo nebyvajú v Papradne), lebo som sa nezmenila iba ja, ale aj oni. Čas zafarbil vlasy aj im, niektorým (aj mne) pridal kilo navyše, na tvárach sa objavili prvé vrásky. Boli to stretnutia plné spomienok nielen na školu, ale aj na roky, ktoré ubehli ako voda a oni ich mne i svojim spolužiakom jeden za druhým približovali. Toto sú stretnutia, na ktoré sa nezaobíde. Už sa so mnou nestretli bezstarostné deti, už prišli dospelí ľudia, ktorí preskakovali všeličo – dobré i zlé, ľudia, ktorí sú pyšní na to, čo dokázali v živote, na svoje rodiny, deti a ešte viac na vnúčatá. A možno byť pyšní aj sami na seba.

Čo dodať na záver? Každého jedného z vás si vážim – či má titul pred menom, alebo nie, všetci ste svojím spôsobom osobnosťami, každý z vás si zastal svoje miesto v živote, prešiel si radostami i starosťami a všetci ste sa na stretnutiach správali ku mne veľmi pekne, čo môžem povedať aj o náhodných stretnutiach. A tak, milí moji žiaci, veľké ďakujem za pozvanie. Prajem vám ešte veľa rokov prežitých v zdraví a v pokoji na duši. A možno ešte niekedy dovidenia!

Vaša triedna učiteľka

Trikrát vd'aka

Farská charita v Papradne opäť veľmi pekne ďakuje ľuďom, ktorí sa zapojili do potravinovej zbierky v predajniach Coop Jednota Papradno, a takto nezištne prispeli tým, ktorí to naozaj potrebujú, darovaním veľkého množstva potravín, ako aj pracích a čistiacich prostriedkov. Zbierka svedčí o tom, že máme obrovské srdcia a myslíme nielen na seba, ale aj na iných v tento krásny vianočný čas, ba i počas celého roka. V dnešnej dobe čoraz viac vystupuje do popredia princíp solidarity, ktorý nám pripomína, že všetci nesieme zodpovednosť jeden za druhého. Sme radi, že aj takáto zbierka, ktorej cieľom je zabezpečenie základných ľudských potrieb, bola prijatá s nadšením a ochotou pomôcť.

Veľká vďaka patrí vedeniu a hlavne zamestnancom Coop Jednota, bez ktorých by sa zbierka nemohla neuskutočniť. Ešte raz ďakujeme a Pán Boh vám to odplati!

Veríme, vážení spoluobčania, že sa opäť zapojíte do ďalšej zbierky v nasledujúcom roku 2026.

Ďakujeme, že pomáhate spolu s nami a meníte túto spoločnosť v lepšiu, berúc do úvahy myšlienku:

*„Človek nežije iba z lásky, ktorú prijíma,
ale hlavne z tej, ktorú daruje.“*

Matka Tereza

Advent sme v našom kostole začali adventným vencom a papierovými srdiečkami, ktoré symbolizujú našu spolupatričnosť k blížnym. Na drevený stromček pred oltárom sme umiestnili papierové srdiečka s menami detí, ktoré budú na Vianoce aj vašou zásluhou obdarované. Veľmi nás hreje pri srdci váš záujem z minulých rokov, keď srdiečka boli ihneď rozobrané a možno sa niekto k srdiečku ani nedostal. Ďakujeme vám a veríme, že aj tieto Vianoce sa opäť rozžiaria nevinné detské oči a rozhostí sa úsmev na tvárach vami obdarovaných detí.

Nech vám to Pán odplati tým, čo najviac potrebujete.

„Milujúce srdce je veselé srdce.“

*„Ten, kto dáva s radosťou,
dáva najviac a Boh miluje radostného darcu.“*

Matka Tereza

Farská charita Papradno, Erika Piačková

Ďakujeme všetkým, ktorí polievali kvety na mostoch, v autobusových zastávkach, ako aj v okolí kostola a takto nám pomáhali skrášľovať naše Papradno. Aj týmto spôsobom dokázali, že im na našej krásnej dedinke záleží a že ju chcú mať stále krajšiu a krajšiu. Ďakujeme i ľuďom, ktorí pomohli skrášliť Pánov chrám, náš papradniarsky kostol, tým, že finančne prispeli na kvetinovú výzdobu. Pán Boh zaplatí!

„Nič nevravím, keď ma kritizujú.

*Snažíme sa konať čo najlepšie a nechávame
za nás hovoriť našu prácu.“*

*„Nie je dôležité to, čo robíme, ale koľko lásky do svojej činnosti
vložíme. Robme malé veci s veľkou láskou.“*

Matka Tereza

Mgr. Milada Fortuníková

Úspešní Papradňania

Samuel Klabník

Láska k zvieratám, poctivá práca a trpezlivosť mu priniesli titul Majstra Európy. Je hrdý, že môže reprezentovať našich chovateľov a ukázať, že aj malá krajina dokáže veľké veci.

Dnes sa dočkal svojho vydania preklad tretej knihy františkánskeho kňaza **Richarda Portášika**, syna papradňanských vystaľovalcov do USA. Túto knihu pod názvom Way of Life (Cesta života) autor napísal v roku 1986. Jedná sa o jeho pohľad na vtedajšie nové stanovy sekulárnych (laických) františkánov, ktoré schválila Svätá Stolica v roku 1978. Som rád, že sa mi z USA podarilo zohnať tri knihy, ktoré Richard Portášik napísal. Bolo mi čťou ich preložiť do slovenčiny.

Richarda Portášika si veľmi vážim, považujem ho za jednu z najväčších papradňanských osobností vo svete. **Miloš Majšík**

Vtipy

Ministerstvo vnútra oznamuje:
„Kriminalita silne poklesla. Podľa dostupných informácií sa v máji nevyskytol ani jeden prípad krádeže vianočného stromčeka!“

Bavia sa tri ženy, čo dali manželom k Vianociam.

„Kúpila som manželovi vec, čo urobí stovku za 10 sekúnd - je to Honda!“

„Ja som mu kúpila vec, čo urobí stovku za 5 sekúnd - je to Porsche!“

Tretia triumfuje: „Ja som mu kúpila vec, čo urobí 200 za sekundu - je to osobná váha!“

Aj v roku 2026 bude sneh stále zadarmo.

Váš Dedo Mráz!

„Ako vieš, že otec kúpil tento darček?“

„Je zabalený do starého novinového papiera.“

Prežil som Vianoce v bielom.

- Ty si bol na horách?

- Nie, v sadre.

V správach hovorili, že každý, kto vyrazí na cesty v tomto počasí, by mal mať so sebou reťaze, lopatu, deku, rozmrazovač, ťažné lano, baterku, hever a náhradné koleso... no, vyzeral som ráno v autobuse ako debil...

V škole: „Deti, je zemska príťažlivosť stále rovnaká?“

„Nie, pán učiteľ, na Silvestra je najväčšia.“

Otec dal dvadsaťročnému synovi na Silvestra sto eur a povedal: „Tu máš a o polnoci si pripi na moje zdravie!“

„Ale vlni si mi dal dve stovky!“
„Lenže tento rok sa cítim oveľa lepšie.“

Viete, čo je maximálna drzosť? Keď sa chce dať snehuliak spoločniť.

Žiaci aj muži prezimujú prví

Muži a žiaci TJ Žiar Papradno sú po jesennej časti futbalovej sezóny 2025/2026 vo svojich kategóriách na 1. mieste tabuliek! Naším futbalistom srdečne blahozeláme a držíme palce v jarnej časti sezóny!

Stolný tenis

V novembri sa chlapci a dievčatá z našej školy zúčastnili okresného kola v stolnom tenise, ktoré sa konalo na ZŠ Stred v Považskej Bystrici. Družstvá chlapcov i dievčat podali v silnej konkurencii výkon, ktorý napokon nestačil na postup do finále medzi najlepšie 3 družstvá.

Kalendár 2026

Kalendáre na rok 2026 s fotografiami papradnianskych futbalistov sú k dispozícii na obecnom úrade u Zuzany Burdejovej a Zuzany Kaprálikovej, v ZŠ s MŠ Papradno u riaditeľa Tibora Macháča, u ekonómky Eriky Piačkovej a v predajni U Portášika. Podporujete činnosť žiakov TJ Žiar Papradno. Ďakujeme veľmi pekne!

TJ Žiar Papradno d'akuje

futbalistom mužom, ich trénerovi Adamovi Gáboríkovi, futbalistom žiakom s trénerom Mirom Martincom, ako aj najmenším futbalistom prípravky s trénermi Jurajom Kubišom a Máriom Trúchlikom za skvelú prácu, o čom svedčia 1. miesta mužov a žiakov po jesennej časti futbalovej súťaže. Naše poďakovanie patrí aj starostovi obce Ing. Romanovi Španihelovi a poslancom obecného zastupiteľstva za podporu futbalu v obci i schválenie finančnej dotácie na výstavbu klubovne v areáli futbalového ihriska. Poďakovanie patrí všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o výstavbu tohto zariadenia. Ďakujeme všetkým priaznivcom futbalu, ktorí navštevujú futbalové zápasy a slušným spôsobom fandia našim, ale vedia oceniť aj kvalitu súpera. Do nastávajúcich vianočných sviatkov vám do každej chalupy, chaty či bytu prajeme, aby v nich zavládol pokoj a radosť, ktorú v týchto dňoch prináša narodenie Božieho syna. A nech ten pokoj, pokora, porozumenie vydrží v našich rodinách a medzi nami počas celého roku 2026.

Výbor TJ Žiar Papradno

Muži - VII. liga							Starší žiaci - IV. liga						
1.Papradno	14	10	3	1	37:11	33	1.Papradno	11	10	0	1	66:7	30
2.Streženice	14	9	4	1	49:23	31	2.Jasenica	11	9	0	2	67:9	27
3.Udiča	14	9	1	4	38:18	28	3.Domaniža	11	8	1	2	32:31	25
4.Sedmerovec	14	8	3	3	43:25	27	4.Udiča	11	7	0	4	46:49	21
5.Lednica	14	8	3	3	33:16	27	5.Pružina	11	3	1	7	14:29	10
6.Podmanín	14	7	3	4	49:27	24	6.D.Mariková	11	2	1	8	23:36	7
7.Sverepec	14	7	2	5	24:19	23	7.Prečín	11	2	0	9	16:57	6
8.Šebeštanová	14	5	5	4	30:29	20	8.Plevník	11	1	1	9	14:60	4
9.Visolaje	14	5	4	5	33:23	19							
10.Praznov	14	3	2	9	17:52	11							
11.Kolačín	14	2	4	8	17:38	10							
12.Trstie	14	2	2	10	12:50	8							
13.Dohňany	14	1	3	10	8:37	6							
14.Pružina	14	0	5	9	12:34	5							

Obec Papradno a Spektrum SZ, o.z.
Vás srdečne pozýva na otvorenie
nového rozprávkovo náučného chodníka

CESTA ZA SLNEČNÝM VETROPALCHOM

Kde: Podjavorník koncová zástavka autobusu
pri hoteli Podjavorník

Kedy: 1.1.2026 o 9:00

Tešíme sa na stretnutie s vami.

Možné zastavenie na chutný guláš v lesnom bare Vintrovka

viac nájdete na

www.spektrum.sk

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing. Věra Lališová, e-mail: v.lalisova@gmail.com, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošincová, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petříková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povoľené Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Redakcia nezodpovedá za obsah článkov uverejnených v novinách.** Zodpovedný je autor príspevku. **Cena výtlačku:** bezplatne.